

Castelló-Andorra: fuga de divises

El tauleller, un sector que fins ara es vantava d'invertir els seus beneficis anuals en la reconversió de l'anomenat motor econòmic local, ha vist tacada la seua imatge impecable. Gràcies a les perquisicions de la Brigada de Delictes Monetaris, que ha detingut dos empresaris del ram.

Albert Vicent

La immaculada imatge del sector tauleller castellanenc s'ha esquerdat. La recent detenció per part de la Brigada de Delictes Monetaris (BDM) del Banc d'Espanya de dos empresaris de la ceràmica com a presumptes autors d'un delictes d'evasió de divises, ha marcat un sector que fins ara es vantava d'invertir els suculents beneficis anuals en la reconversió industrial de l'anomenat motor econòmic local. La pel·lícula dels fets es remunta a uns mesos enrere, quan la BDM rep l'ordre d'investigar una possible evasió de capitals procedent de Castelló amb destí desconegut. Efectius de la Brigada es desplacen a la Plana i queden intervinguts al voltant de cinquanta telèfons, la majoria d'ells d'empresaris relacionats amb el sector tauleller. Es vigilen també possibles destinacions dels fons desviats —Suïssa i Andorra, preferentment—, però és a finals de setembre quan la Brigada detecta que al Banc Agrícola d'Andorra són ingressades dues importants quantitats de diners en diferents comptes.

Els depositaris són **Maria Àngeles Aparici Miralles** —amb una imposició de 95 milions de pessetes— i el seu germà **Ricardo** —amb 75 milions.

A partir d'aquell moment, el control sobre els germans Aparici s'intensifica a l'espera d'una nova operació que permeta una detenció que aporte proves definitives sobre el cas i proporcione la identitat de l'intermediari encarregat de traure els diners de l'estat.

Les informacions recollides per la BDM posen sobre la pista de la següent actuació dels Aparici, aquesta vegada protagonitzada per **M. Angeles**, que el dia 5

d'octubre és localitzada i detinguda per les rodalies de l'estació de RENFE de Castelló. A la detinguda se li troben diverses bosses que contenen un total de 51.500.000 pessetes, dels quals, segons sembla, milió i mig corresponen a la comissió que el Banc andorrà rebria per l'operació. Paral·lelament, uns altres membres de la BDM capturen el transportista francès **Jean Pierre Tapia**, que és acusat de ser el presumpte encarregat de fer eixir els diners i ingressar-los al Banc Agrícola d'Andorra. Hores després, les dades obtingudes de la declaració de **Maria Àngeles Aparici** provoquen una tercera, i fins ara última detenció, la de **Ricardo Aparici**, relacionat també amb els ingressos irregulars a l'entitat bancària del Principat d'Andorra.

Després de prestar declaració al Jutjat d'Instrucció número 2 de Castelló, sota la presència del magistrat **Rafael Sempere**, els detinguts són ingressats a la Presó Provincial de Castelló. D'altra banda, les característiques del cas han condicionat que les diligències ha-



IKONO

gen estat transferides, des del mateix dia de la detenció, al Jutjat de Delictes Monetaris de l'Audiència Nacional a Madrid.

Amb la detenció, el jutge encarregat del cas dictà una fiança per als germans Aparici que, segons tots els indicis, es situa al voltant dels 300 milions de pessetes. Després de setze dies d'estada a la presó provincial de Castelló, els Aparici aconseguiren reunir la suma sol·licitada i, en la vesprada del dimecres 21, foren posats en llibertat provisional, mentre **Jean Pierre Tapia** continuava tancat.

El fet de que tot el cas haja estat dut directament per la Brigada de Delictes Monetaris —la policia nacional local no ha tingut cap intervenció, ni tan sols en les detencions— i que la documentació fóra lliurada al Jutjat de Delictes Monetaris, com la també qualificació de *sub iudice* per a la causa, han condicionat una forta filtració d'informació, reforçada per la repercussió que l'assumpte ha tingut en un sector bàsic de l'economia local.



IKONO

Dalt, tanca que anuncia Cenusa, els amos de la qual han hagut de pagar una fiança de 300 milions, després de 16 dies de presó.

Una família amb solvència

Els 170 milions desviats per **Ricardo** i **Maria Ángeles Aparici** a Andorra i els 51,5 intervinguts a aquesta el passat 5 d'octubre, amb destinació desconeguda però imaginable, són un senyal de la solvència econòmica d'una família amb tradició al sector tauleller. Els germans Aparici són naturals d'Alcora, a l'Alcalatén, i varen començar tots plegats en el negoci. L'evolució del mercat i dels protagonistes va fer que cadascun emprenguera el seu camí sense apartar-se de la seguretat d'una indústria en constant creixement.

Així, **Ricardo Aparici** ha estat vinculat al llarg dels darrers anys a diverses empreses del sector. Fou accionista d'Undefasa, a l'Alcora, i passà després a figurar com a principal accionista de Supercerámica, també en la mateixa població. La venda de les accions al seu germà **Eduardo** convertiren aquest en el principal propietari de Supercerámica. Avui **Ricardo** és l'home fort de Cerámica Nulense, SA, dedicada a la producció de gres i amb bons contactes que li permeten exportar als mercats tradicionals. Dins del món de la ceràmica el seu nom està relacionat amb la sovència i se'l suposa

posseïdor d'una fortuna sanejada. Els seus germans, **Maximiano** i **Eduardo**, són propietaris de diverses fàbriques i participen al negoci de l'exportació, tots ells amb potencial econòmic prou.

Les relacions familiars es tanquen amb dos cunyats del gremi: **Ramón Gil** i **Cristóbal Carnicer Bou**.

Aquest és el propietari de Azulejos del Sur, una xarxa de magatzems destinats a l'exportació amb punts de venda a la província de Cadis: Algecires, La Línea, Puerto de Santa María i San Fernando en són els centres d'operació.

Els darrers dies, quan la fiança es va fer efectiva al jutjat castellanenc, **Cristóbal Carnicer** es trobava fora d'Algecires, la seua residència habitual. Fonts consultades per EL TEMPS informaven que havia viatjat a Castelló, però desconeixien la durada del viatge. L'elevada quantia de la fiança i els diferents moviments familiars indiquen que els Aparici han concentrat els seus esforços per tal de fer el més curta possible l'estada en la presó dels germans detinguts. El tercer en discòrdia, el transportista francès, no ho té tan fàcil per eixir-ne.

Les pressions dels Aparici han arri-

bat, fins i tot, al cap visible dels taulellers castellanencs. **Miguel Cardà**, president de l'Associació d'Empresaris Ceràmics (ASCER), ha manifestat des del primer moment als mitjans de comunicació que ell no coneixia els Aparici en qüestió. En declaracions a EL TEMPS ha declarat: «No vull fer declaracions, aquest és un assumpte que ocupa particulars, i les meues opinions poden prestar-se a malinterpretacions. No sé si persones detingudes operen dins del sector, potser són magatzemistes».

Declaracions marcades per l'ambigüitat per part del president d'Ascerc i una primera interrogant. Si la majoria de les persones que treballen al sector identifiquen ràpidament **Ricardo Aparici**, ¿com és que el màxim representant de la patronal taulellera afirma no saber qui és?

És clar que els empresaris han tancat files per tal d'aïllar al màxim el cas, perquè es particularitza un fet que interessa a tots presentar com únic i intransferible, no siga que les investigacions de la Brigada de Delictes Monetaris troben altres draps bruts. Només caldria que ara les investigacions de la Brigada de Delictes Monetaris començaren a descobrir altres irre-

EXPOSICIÓ

CLAUSURA, 31 OCTUBRE

ROBERT CAPA



CUADERNOS DE GUERRA EN ESPAÑA (1936-1939)

EXPOSICIÓ

INAUGURACIÓ
DIJOUS 5 NOVEMBRE '87
7'30 VESPRADA

PEPEROMERO · JOSÉ SANLEÓN · AMPARO TORMO
BECATS ALFONS ROIG 1985

SOLO PARRALLO

HORARIS: MATINS, DE 11 A 1'30
VESPRADES, DE 6 A 9

DIPUTACIÓ DE VALÈNCIA

DISSABTES, DE 6 A 9
DIUMENGES I DILLUNS, TANCAT

LANDERER, 5 · 46003-VALENCIA
Tels. 332 30 77 / 332 00 01

gularitats, no tant evasions de divises com possibles delictes fiscals. De fet, les inspeccions per part d'Hisenda han descobert al llarg dels darrers mesos alguns casos evidents i l'avis de les multes plana sobre el sector. L'amplària dels telèfons intervinguts és un indicatiu de la doble funció de la investigació abordada.

Per al futur, queden algunes incògnites ben sucoses, com ara la procedència dels diners evadits, el nombre d'implicats, el total del capital evadit, la destinació final i els mitjans mecànics. Mentre el cercle es tanca al voltant dels Aparici, altres intenten desviar l'atenció perquè a ningú no convé una investigació a fons en tot el sector. □

UNA ACCIÓ MASSA DECIDIDA PER PART DE L'ADMINISTRACIÓ

La Generalitat, àrbitre

Davant les crítiques de certa premsa de València i els interessos del sector cítricol exportador, el govern valencià ha decidit utilitzar la figura del «laude arbitral», una acció polèmica que, inclús, pot radicalitzar posicions.



La campanya d'exportació de cítrics, possible motiu per a la designació d'un àrbitre.

Laura Alarich

Aquesta batalla, l'hem de guanyar! Sota aquest crit unànime, cinc-cents treballadors del sector del transport internacional per carretera de la província de València es manifestaven pels carrers de la capital divendres passat. Quan la manifestació creuava la ciutat, els manifestants arrosegaven darrere seu divuit dies de vaga, diversos detinguts, dos ferits, un tancament patronal i les butxaques plenes de bons d'ajuda a falta de diners per fer front a una vaga que es prolonga massa.

La policia va vigilar de prop els manifestants tot el recorregut. «Hi ha manifestants i manifestants —comenta-

va un agent—, i aquests són durs; a més, els ànims estan calents». Però no.

La marxa des de l'eixida de l'autopista A-7 cap a Barcelona, fins a la seu de la patronal al carrer de Guillem de Castro, va transcórrer sense cap incident. A l'aire surava una sensació de desànim. Treballadors i sindicats coneixien ja que «la batalla» estava molt lluny de ser guanyada. La Generalitat valenciana, i en concret el conseller Rafael Doménech, havia decidit prendre part en l'afer si les parts en conflicte no arribaven a un acord abans del dia 24.

D'aquesta manera, per primera vegada a una comunitat autònoma, s'utilitza la figura del *laude arbitral*, per tal

d'intentar acostar les diverses posicions en conflicte, que fins aquests moments no s'havien apropiat gaire. Les dietes, els dies de descans i la responsabilitat civil subsidiària efectiva de l'empresa, en cas d'accident de trànsit amb danys a tercers, continuaven sent temes de discòrdia, i d'altra banda, l'argument de la «defensa dels interessos generals valencians» havia funcionat. Les columnes del diari *Las Provincias* havien fet tremolar, una vegada més, els despatxos oficials.

Així les coses, el diari oficial de la Generalitat publicava dilluns 26 una resolució establint un arbitratge obligatori, un decret de *laude* que pose fi a la vaga, ja que aquesta mesura oficial és d'obligatori compliment i deixa en la il·legalitat tant els treballadors que continuen la vaga com les empreses que no tornen a obrir després del tancament patronal decretat per moltes d'elles. L'àrbitre imparcial designat amb la missió de dictar el *laude* vinculant sobre les matèries que han donat lloc a la vaga serà Joan Alepuz, director territorial de Treball que tindrà set dies per a pronunciar-se sobre les qüestions plantejades amb motiu de la vaga i acabar, així, amb el conflicte.

La figura del *laude arbitral* està contemplada per la Constitució, a fi de posar fi a conflictes laborals importants. Fins ara, només havia estat utilitzada pel govern de l'estat en dues ocasions: la vaga de futbolistes i la de controladors aeris. La pregunta que sorgeix ara no pot ser més elemental: ¿una vaga que afecta exclusivament «una província» mereix una acció tan decidida per part de l'administració? La campanya d'exportació de cítric sembla ser el motiu que ha determinat al govern valencià per a designar un àrbitre que intentarà dictar una resolució justa que pose fi al conflicte.

Aquesta actuació de l'administració té una vessant molt polèmica: ¿Quina consideració d'afectació a l'interès general podria tenir una futura vaga d'hoteleria, per exemple, a Benidorm al mes d'agost, o a Xixona, una vaga de treballadors del sector del torró al mes de novembre, en plena campanya? Tot fa pensar que, malgrat la revolució industrial que afectà el País Valencià els anys seixanta i setanta, el poder de l'oligarquia de la taronja no ha canviat, però els temps sí. I ara per ara els sindicats no estan disposats a acceptar una resolució al conflicte contrària als interessos dels treballadors, per molt obligatori que siga el compliment del *laude*, la qual cosa només pot portar a una radicalització del conflicte. □